

ÇİZGİ FİLMLERİN KÜLTÜR AKTARIMINDAKİ ROLÜ VE PEPEE

*Nilgün TÜRKMEN**

Özet: Çizgi filmler, çocukların yaşamında belli bir dönemin hâkim unsuru konumundadır. Söz konusu dönemde çocuklar için çizgi filmler, gerçek dünyadan hayal dünyasına açılan bir kapıdır. Çocuk, bu diyarda kendisini istediği gibi kurgulamakta ve bu esnada içine girdiği dünyadan öğrendiklerini/gördüklerini gerçek yaşama taşımaktadır. Dolayısıyla çizgi film dünyası ile çocuğu ve bir anlamda onun yaşam şeklini biçimlendirmek mümkündür. Pek çok çizgi film yapımcısının çizgi filmlerin sözünü ettiğimiz işlevine kayıtsız kalmadığı görülmektedir. Çizgi film sektöründe Türklerin etkin yapımlar ortaya koyamaması sebebiyle Türk çocuklarına sunulan çizgi filmlerin bu işlevi, yakın zamana kadar, farklı kültürlerin etkisi altında şekillendirilmektedir. İşte bu makalede, çizgi filmlerden kültür aktarım aracı olarak nasıl kullanıldığı/kullanılması gerektiğine değinilecek ve konu Türk yapımı bir çizgi film olan Pepee üzerinden örneklendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çizgi film, animasyon, kültür aktarımı ve Pepee.

Role Of Cartoons To Transfer Of Culture And Pepee

Abstract: Cartoons is the dominant element in the lives of children in a certain period. In this period, cartoons is a gateway from the real world to the world of imagination for children. Children image to themself that do what they wants in this area and transfer which learned to entered into the world to real life. On account of possible which children and shape of his life is formulated whit the world of cartoon. Many film makers of cartoon don't be oblivious to this role of cartoons. However Turkish children are under the influence of foreign cultures because of Turk makers of cartoon haven't made a cartoon used elements of Turkish culture. In this article we will explain that how cartoons can/shold be used cultural elements like a means of a cultural transmission and give an example on Pepee that made in a Turk of this theme.

Keywords: Cartoon, animation, transfer of cultere and Pepee.

* Cumhuriyet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi Bölümü, Sivas.
ngun_turkmen@hotmail.com

1.Giriş

Çizgi filmlerin çocuk dünyasında önemli bir yeri vardır. Öyle ki çocukların çizgi film izleme sıklığını öğrenmek için yapılacak bir araştırma neticesinde ortaya, “Çocukların büyük çoğunluğu günlerinin belirli bir kısmını çizgi film izlemeye ayırmaktadır.” şeklinde bir sonuç çıksa, sanırız şaşırtıcı olmaz. Zira konuyla ilgili yapılan bazı çalışmalarda da bu duruma dikkat çekilmektedir (Muratoğlu 2009: 78). Söz konusu durumun ortaya koyduğu veriler, çizgi filmlerin eğitim, reklam ve kültür aktarımı amacıyla kullanılmasına zemin hazırlamaktadır (Kaba 1992; Atan 1995; Seymenoğlu 2009). Çizgi filmlerin zikrettiğimiz alanlara hizmet için kullanılabilmesi ve çocuk dünyasındaki yeri dolayısıyla olsa gerek, televizyonda ve internet ortamında yayınlanan çizgi filmlerin sayısında her geçen gün artış görülmektedir. Türkiye’de yerel ve/veya ulusal yayın yapan kanallarda genellikle hafta içi sabah saatlerinde ve hafta sonları hem sabah saatlerinde hem de gün içerisinde, yani çocuklarının televizyon karşısında kalma olasılığının fazla olduğu zamanlarda çeşitli çizgi filmler yayınlanmaktadır. Bunun yanı sıra uydu aracılığıyla yayın yapan kanallar arasında “Cartoon Network, TRT Çocuk, Yumurcak TV” gibi sadece çocuklar için yayın yapan ve günün hemen her saatinde çizgi film yayınlayan yahut yayın akış pastasının en büyük dilimini çizgi filmlere ayıran kanallar da bulunmaktadır. Çizgi filmlerin gösterimi sadece TV kanalları ile sınırlı değildir. İnternet ortamı çocuklara, istedikleri her an çizgi film izleme imkânı sunmaktadır. Çizgi filmlerin yetişkinler ve çocuklar üzerindeki etkisi dolayısıyla olsa gerek televizyon ve internetin yanı sıra sinema salonlarında gösterime sunulması amacıyla hazırlanan, “animasyon”¹ adıyla anılan, çizgi filmler de bulunmaktadır². Bütün bunlar “Marifet iltifata tabiidir, müşterisi olmayan meta zayıdır.” deyişini akla getirmekte ve çizgi filmlerin alıcı kitlesinin yoğun talebi nedeniyle söz konusu kanalların varlığına ihtiyaç duyulduğunu düşündürmektedir.

Çizgi film sektörünün büyüklüğünü anlamanın çeşitli yolları bulunmaktadır. Bu konuya örnek olması için Türkiye ölçeğinden de faydalanılabilir. Türkiye’de uydu aracılığı ile yayın yapan TV kanallarında geçmişten günümüze yayınlanmış çok sayıda çizgi film mevcuttur. Söz konusu çizgi filmlerin bir kısmı daha ziyade çocukluğunu 1980-90’lı yıllarda geçirenler tarafından

¹ Çizgi film ve hemen hemen çizgi film ile eş anlamlı olarak kullanılan animasyon kavramları, kavramların tarihçesi ve yapımı hakkında detaylı bilgi edinmek için Kaba (1992), Atan (1995), Alan (2009), Özakçaoğlu (2009) ve Yapıcıoğlu (2010)’un çalışmalarına müracaat edilebilir.

² TV kanallarındaki çizgi filmler genellikle, “pembe dizi”lerde olduğu gibi seri halinde, bölüm bölüm gösterilmektedir. Ancak söz konusu çizgi filmlerde, çoğu “pembe dizi”den farklı olarak bölümler birbirine olay örgüsü bakımından bağımlı değildir. Sinema salonları için hazırlanan animasyon filmler ise daha ziyade tek gösterimlik bir sinema filmi niteliğindedir. Ancak çizgi filmlerin etki alanının ve izleyici kitlesinin genişlemesi gibi etmenler çizgi sinemalarda da Arabalar 1-2, Buz Devri 1-2-3-4, Madagaskar 1-2-3, Oyuncak Hikâyesi 1-2-3 vb. seri yayınları ortaya çıkarmaktadır.

bilinirken bir kısmı 2000’li yıllardan itibaren boy göstermeye başlamış ve dolayısıyla bugünün çocuklarınca daha iyi bilinmektedir. Bu çizgi filmlerin bir kısmı ise hem dünün hem de bugünün çocukları tarafından bilinenler arasındadır. 2000’li yıllar öncesinde Türkiye’deki bazı televizyon kanallarında sıklıkla yer alan ancak bugün televizyon ekranlarında neredeyse hiç göremediğimiz çizgi filmler içerisinde Adams Ailesi, Arı Maya, Ay Savaşçısı, Batman, Beverly Hills, Donald Duck, Hayalet Avcıları, Heidi, He-man, Kaptan Tsubasa, Monçiçiler, Richie Rich, Scooby Doo, She-ra, Sonic X, Şeker Kız Candy, Voltran, Taş Devri, Temel Reis, Tenten, Tweety, Vikingler gibi çok sayıda çizgi film yer almaktadır. Bugs Bunny, Casper, Garfeld, Ninja Kaplumbağalar, Pembe Panter, Red Kit, Şirinler, Tom ve Jerry gibi bazı çizgi filmler ise dünün çocuklarına olduğu gibi bugünlükülere de seslenmeye devam etmektedir. Ben 10, Beyblade, Caillou, Cedric, Digimon, Pokemon, Sünger Bop, gibi geneli 2000’li yıllardan itibaren Türkiye’de bilinmeye başlanan ve günümüz çocuklarının çoğu tarafından izlenen çizgi filmler de bulunmaktadır.

Çizgi filmler sadece çizgi film olarak kalmamakta, izleyici kitlelerinin çokluğu ile doğru orantılı olarak sinema/televizyon sektöründen başka alanlarda da kendilerini göstermektedir. Beğenilen pek çok çizgi karakter, kırtasiyeden tekstile, müzikten mobilyaya kadar birbirinden farklı pek çok alanda karşımıza çıkmaktadır. Defter, kitap, kalem, çanta vb. okul malzemelerinde; pantolon, gömlek, şapka, kazak vb. kıyafetlerde; Tarkan’ın “Şımarık” adlı parçasının “Mavi minikler”, Mustafa Sandal’ın “Araba” isimli şarkısının “Gargamel” adlı Şirinler çizgi film karakterleri için yapılan uyarlamaları vb. ile müzik sektöründe; çarşaf, yastık kılıfı, yatak örtüsü, perde vb. ev tekstili ürünlerinde; yatak, sandalye vb. mobilyalarda ve daha pek çok alanda/üründe çizgi karakterlerin varlığını görmek mümkündür. Verilen örneklerden de anlaşıldığı gibi çizgi karakterler ekonomide de ciddi bir kazanç/harcama kapısı oluşturmaktadır. Beğenilen çizgi karakterlerin gördükleri ilgi onları, yukarıda zikrettiğimiz alanlarda birer araç göreviyle hizmete sunmaktadır. Böylece çizgi filmlerden çeşitli amaçları gerçekleştirmek adına istifade edilebileceği görülmektedir.

Çizgi filmlerle ilgili bilgiler, çizgi filmlerin çocuklar tarafından ne kadar çok sevildiğini gösteren çeşitli veriler barındırmaktadır. Bu durum akıllara - Çizgi filmlerin çocuklar tarafından çok sevilmesi acaba tesadüfî midir?- sorusunu getirmektedir. Çizgi filmlerin yapıları incelendiğinde bu soruya verilecek cevabın “Tesadüfîdir.” şeklinde olamayacağı görülecektir. Zira çizgi filmlerin yapısal bazı özellikleri ile sözlü kültür ortamı insanının çokça tercih ettiği bazı türlerin birbiriyle benzerlikleri dikkat çekicidir. Söz konusu türler içerisinde bilindiği gibi ilk akla gelenlerden ve çok rağbet görenlerden biri masallardır. Masalların ilgi görmesi sebepsiz değildir. Onlar, insanların hayal dünyalarına hitap ederek onları gerçek dünyanın sınırlarından kurtarmakta ve böylece hayal güçlerini arttırmaktadır. İnsanlar masallarda saraylarda yaşama,

hayallerindeki beyaz atlı prens/dünyalar güzelli prenses olma, istediği her şeye elinin bir hareketiyle/dilinin bir sözüyle ulaşma vb. arzu ve isteklerine kavuşabilmektedir. Bu ve benzeri gerekçelerle olsa gerek masallar, çocuklar kadar dünün büyükleri tarafından da zevkle dinlenen bir anlatı türüdür. Çizgi filmlere baktığımızda onların yukarıda zikrettiğimiz masal işlevlerini izleyicilerine sunması ve tıpkı masallardaki gibi ayrıntıya inmemesi, olağanüstülüklerle dolu olması vb. özellikleri sebebiyle masallara benzediği görülmektedir yani çizgi filmler, bugünün masallarıdır denilebilir. Ayrıca çizgi film kahramanlarının çocuk ya da çocuklar gibi kendi dünyalarındaki *büyükler* yanında *küçük* duran karakterler olmaları ve devamlı olarak *büyüklerle* mücadele içerisinde bulunmaları, en güçsüz/sıradan varlıkların beklenmedik başarılar göstermesi, tıpkı masallardaki gibi her zaman iyilerin kazanıp kötülerin kaybetmesi/cezalandırılması, iyilerin kalpleri kadar dış görüntülerinin güzel; kötülerin ise içleri kadar dışlarının çirkin olarak aksettirilmesi de onların çocuklarca çok sevilmesinin gerekçeleri arasında zikredilmelidir.

2.Kültür Aktarımının Önemi ve Bir Kültür Aktarım Aracı Olarak Çizgi Filmler

Halk kültürünün en iyi şekilde korunabilmesi için yaşatılması zaruridir. Kültür, M. Öcal Oğuz (2009: 63)'un "Kültürel miras, 'kulaktan kulağa' veya 'kuşaktan kuşağa' aktararak üretilen ve yaşatılan ve gelecek kuşaklara devredilen canlı bir mirastır." şeklinde ifade ettiği gibi, nesiller arası bir aktarımla değişerek ve dönüşerek yaşamını sürdürmektedir. Bir millete ait kültürel kodların yaşamı, kültürün var olduğu halk grubundaki sadece belli bir kesimin onu yaşatması ile mümkün değildir. Bir milli kültür, varlığını uzun yıllar devam ettirebilmek için kültürel kodlarının 7'den 70'e herkes tarafından bilinip yaşatılmasına muhtaçtır. Bu nedenle kültürel kodlar, küçüklere ve büyüklere farklı araçlarla ve dozlarla verilmelidir. Günümüzde animasyon yapımlarını da içine alan film sektörü, söz konusu amaç için her iki kesme yönelik kullanılabilen araçlardan birisidir.

Küçükler kategorisinde yer alan çocuklara kültür aktarımı için, bazı Batı ülkelerinde çizgi filmlerin kullanıldığını görmek mümkündür. Ninja Kaplumbağalar adlı çizgi film, bu amaca hizmet eden birtakım özelliklere sahiptir (Atan 1995: 38). Çizgi filmin ismi ve içeriği Japon Ninja kültüründen esintiler taşımaktadır. Film kahramanlarının isimleri için Rönesans'ın önemli aydınlarına/ressamlarına ait adların seçilmesi, kahramanların en sevdiği yiyeceğin pizza olması vb. hususlar, Batı kültürüne ait kodların çocuklara aşılmasını; çocuklarca öğrenilip benimsenmesini kolaylaştırmaktadır. Ancak kod aşılması, sadece bu kültürün içerisinde yaşayan çocuklarla sınırlı kalmamakta; çizgi filmi izleyen hemen her milletten çocuğun bu kültürel kodları tanınması ve bir ölçüde almasıyla etki alanını genişletmektedir. Çizgi

filmin Türkiye’de yayınlanması, bu etki alanına Türk çocuklarını da dâhil etmektedir. Yukarıda adını zikrettiğimiz çizgi filmlerin tamamı yabancılara aittir ve izleyicileri çizgi filmde verilen kültürel kodları, bunların kendilerine ait olup olmadığını anlamadan/ayırt edemeden almaktadır.

Çizgi filmlerdeki kültür dejenerasyonuna Türk çocukları da dâhil olmakla birlikte onlar, tamamen kendi kültürüne ait yapılardan uzak değildir. Burada adından bahsetmediğimiz İstanbul’un Fethi, Çanakkale Zaferi vb. tarihi hadiselerin, Nasrettin Hoca, Fatih Sultan Mehmet gibi bazı tarihi şahsiyetlerin veya dini konuların işlendiği çok az sayıda Türk yapımı çizgi film de mevcuttur ancak, onları televizyon kanallarında diğerleri kadar sıklıkla görmediğimiz gibi isimleri de çocuklar tarafından neredeyse hiç bilinmemektedir. Dolayısıyla Türk kültürüne ait unsurları bünyesinde barındıran benzer yapıların olmaması çocukları, zihinlerinin “boş bir levha” gibi olduğu dönemde asıl almaları gerekenden mahrum bırakmaktadır. Böylece küreselleşme yolunda hızla ilerleyen dünyanın hızına, sinema sektörü ile daha da ivme kazandırılmaktadır.

Küreselleşme karşısında yerel ve ulusal kültürü korumanın zorunluluğu SOKÜM³ sözleşmesi ile resmileşmiştir. Böylece Türkiye, halkbilimi çalışmaları için SOKÜM sözleşmesiyle birlikte söz edilmeye başlanan yeni bir dönemde/“altın bir çağ”da (Oğuz vd. 2004: 64), kültürel ifadelerin ve bu ifadelerin çeşitliliğinin korunmasının gerekliliğinden ve öneminden gerek ulusal gerekse uluslararası platformlarda daha sık söz etmeye ve koruma faaliyetlerinin nasıl olması gerektiği hakkında daha sık konuşmaya başlamıştır. Söz konusu konuşmalar, gerek SOKÜM sözleşmesiyle koruma altına alınması gerekli görülen somut olmayan kültürel mirasın gerekse kültürel ifadelerin çeşitliliğinin korunması için kültür aktarımına çocuk yaşlardan itibaren başlanması gerekliliğini akıllara getirmektedir. Söz konusu gereksinimi gidermek amacıyla, küreselleşen dünyada yerele ve ulusala yönelik koruma çalışmalarının artırılması bir zarurettir. “En iyi korumanın yaşatarak sağlanacağı” ise bilinen bir gerçektir. Önemli olan ve asıl üzerinde durulması gereken bu yaşatmanın nasıl sağlanabileceğidir.

Yaşatarak koruma konusunda atılması gereken adımlardan -belki de en önemlilerinden- birisi çocuklara yöneliktir. Zira bugünün küçükleri yarının büyükleri olacaktır. Çocukların söz konusu kültürel kodları hem daha kolay hem de daha çabuk alması, yarının büyükleri için kültürel belleği doğru zamanda şekillendirmenin önemini ortaya çıkarmaktadır. Sözü edilen kültürel belleğin çocuklarda oluşturulmasının çeşitli yolları bulunmaktadır. Çocuğun anne-baba-babaanne-dede gibi büyüklerinden kültürü öğrenmesi bu yollardan birisi belki de ilkidir. Ancak günümüz çocuklarının bir kısmı -ilerleyen

³ Kısaca “Somut Olmayan Kültürel Miras” olarak adlandırılan SOKÜM sözleşmesi ve SOKÜM’ün korunmasına yönelik yapılan çalışmalar hakkında detaylı bilgi edinmek için M. Öcal Oğuz (2009)’un çalışmasına başvurulabilir.

gelecekte büyük bir kısmı- böylesi bir fırsattan mahrum kalmaktadır. Bunun en önemli gerekçelerinden biri kadının/annenin iş hayatında yer almasıdır. M. Öcal Oğuz'un da değindiği gibi çalışan anneler çocuklarına kültürlerini aktarmakta her geçen gün biraz daha zorlanmaktadır. Annenin gerek iş gerek ev gerekse aile hayatında sorumluluklarını yerine getirmeye çalışması, çocuğuyla geçirebileceği süreyi kısaltmaktadır. Böyle kısa bir zaman diliminde anne, çocuğuna nasıl ve ne kadar kültür aktarımında bulunabilir; onunla doğum, düğün, baş sağlığı, bayram, şenlik, festival vb. kültür ortamlarının hangilerine ne kadar sıklıkla katılabilir? Kısacası "Böyle bir durumda çocuk, annesinden kendi kültürel kodlarının ne kadarını alabilir?" sorusunun cevabı tatmin edici bir nitelik taşımamaktadır (2009: 63-66).

Çalışan annelerin çocuklarının büyük bir kısmı sosyal hayatını özellikle 0-6 yaş grubu içindeyken kreş, anaokulu gibi eğitim kurumlarında geçirmektedir. Söz konusu eğitim kurumlarının sorumluluğu arasında çocuğa annenin veremediği kültürel kodları aşılacak da bulunmaktadır. Ancak yapılan araştırmalar, bu kurumların kültürel kodların aktarımı hususunda üzerlerine düşeni tam olarak yerine getirmediğini göstermektedir (Oğuz 2009: 65). Oysa günümüzün en büyük eğlence ve medya şirketlerinden birinin -Walt Disney- kurucusu ve isim babası olan Walt Disney'in "Çocuğun zihninin boş bir defter olduğunu düşünürüm. Yaşamın ilk yıllarında bu deftere çok şey yazılır. Bu yazıların niteliği, çocuğun yaşamını derinden etkiler." (Akt. Muratoğlu 2009: 77-78) şeklinde ifade ettiği gibi çocukluk dönemi, bireyin kültür temellerinin ilk inşa alanıdır. Bu gerçeğin farkında olan Walt Disney, söz konusu sebepten ötürü olsa gerek, çizgi film sektöründe çok sayıda yapıtın altına imza atmıştır. Bir Amerikan vatandaşı olan Walt Disney'in yukarıdaki sözlerinden anlaşıldığı kadarıyla, çizgi film piyasası ürünlerinin büyük çoğunluğunda Amerikalı yapımcıların imzasının bulunması rastlantı değildir. Yüzümüzü Amerika'dan Türkiye'ye döndüğümüzde ise konuyla ilgili aynı bilinç düzeyinin burada henüz istendik seviyede olmadığı görülmektedir. Ancak son zamanlarda Türk animasyon yapımcılarının imzasını taşıyan bazı örnekler, işin ciddiyetinin -yavaş yavaş da olsa- onlar tarafından da kavranmaya başlandığını gösterir niteliktedir. İşte bu göstergelerden yani Türk kültürünün aktarılması için bir araç olarak kullanılan çizgi film örneklerinden birisi de Pepee'dir.

3. Bir Türk Kültür Aktarım Aracı Örneği Olarak Pepee

3.1. Pepee'nin Doğuş Hikâyesi:

Pepee, (resim1) TRT Çocuk kanalında yayınlanan, daha ziyade 3/4-9 yaş grubuna hiyap eden⁴ Türk yapımı bir çizgi filmidir. Pepee'nin yaratıcıları

⁴ Pepee'nin yaratıcısı Ayşe Şule Bilgiç, çizgi filmi 3-6 yaş grubu çocuklar düşünülerek tasarladığını katıldığı bir televizyon programında dile getirmiştir. Ancak çizgi filmin

Pepee'yi "bizden (Türk) bir çizgi film karakteri" görme özlemi ve arzusuyla yarattıklarını dile getirmektedirler⁵. Pepee, ismi de dâhil olmak üzere Türk kültürüne ait pek çok unsuru bünyesinde taşımaktadır. Çizgi film karakterinin isminin Pepee olma sebebini, karakterin yaratıcısı Ayşe Şule Bilgiç Anadolu'da kekemeler için kullanılan "pepe" sözcüğünden hareketle verdiklerini, kelimenin sonuna fazladan bir "e" sesinin eklenmesinin ise marka tescili esnasında duyulan bir ihtiyaçtan kaynaklandığını ifade etmektedir. Zira pepe sözcüğü daha önce tescil edilmiş bir markadır.⁶

3.2. Pepee Hakkında Bilgiler

Pepee başlangıçta dört temel karakterle izleyici karşısına çıkarılmıştır. Bunlar: Şıla (Pepee'nin yaşıtı bir kız çocuğu, ilerleyen bölümlerinde teyzesinin kızı olduğu ifade edilir), Zulu (bir zürafa), Köpüş (bir köpek) ve dış ses Şuşu'dur. Şuşu, Pepee'ye karşılaştığı yeni olay, olgu ve objeleri açıklayan, birtakım tavsiyelerle yol göstermeye çalışan birisidir. Bunların yanı sıra bölümlere sonradan dâhil olan anne, baba, nene, dede ve kardeş Bebe de Pepee'deki diğer insan karakterlerdir. Pepee'ye yayınlanmasından yaklaşık üç yıl sonra yeni bölümlerinde, teyze ve enişte gibi akrabalar da karakter olarak eşlik etmeye başlamıştır. Bölümlerin içeriğine göre maymun, inek, kurbağa vb. hayvanlar, Pepee'de görülen diğer karakterlerdendir.

Çizgi filme ismini veren Pepee, okul çağı henüz gelmemiş, 4-5 yaşlarında bir çocuktur. Pepee izleyicinin karşısına hemen her bölümde başında mavi renkli, isminin yazılı olduğu bir şapka, üzerinde mavi renkli bir bahçevan pantolon, pantolonun içine giydiği çizgili bir kazak ve beyaz ayakkabılarla çıkmaktadır. O yaş grubu çocuklarında olduğu gibi etrafına sürekli meraklı gözlerle bakan, sürekli yeni şeyler öğrenen, oyun oynamayı seven birisidir. Ailesi ile birlikte bahçeli müstakil bir evde yaşamaktadır.

Pepee'nin içeriği hakkında biraz daha fazla bilgi sahibi olmak adına birkaç bölüme göz atmanın faydalı olacağı kanaatindeyiz:

Pepee ilk bölümünde karşımıza gönderde asılı bir Türk bayrağının üzerinde "Merhaba" diye el sallayarak çıkmaktadır (resim2). Bayrak direğinin hemen altında zıp zıp zıplayarak ona bir bisiklet çizen kalem Kaliş durmaktadır.

hedeflenmemiş izleyici kitlesi arasında 6-9 yaş grubu da yer almaktadır. Konuyla ilgili detaylı bilgi için;

"<http://www.youtube.com/watch?v=54BYgty3N7c>" (01. 01. 2012) ve

"<http://www.pepee.com.tr/main.php?sayfaAdi=benPepee>" (01. 01. 2012) adreslerine müracaat edilebilir.

⁵ Konuyla ilgili daha fazla bilgi sahibi olmak için Pepee'nin yaratıcısı Ayşe Şule Bilgiç (http://haber.rotahaber.com/annesi-pepeenin-bilinmeyenlerini-anlatti_277156.html) (12.12.2012)'in röportajına bakılabilir.

⁶ Bilgiç'in konuyla ilgili röportajı için;

"<http://www.youtube.com/watch?v=54BYgty3N7c>" (01. 01. 2012) adresine başvurulabilir.

Direkten iner inmez bisikletine atlayarak kahkahalar içerisinde yola koyulan Pepee, daha ilk sahnesi ile izleyiciye yaramaz ve sevimli bir yumurcak olduğunu hissettirmeye çalışır gibidir. Pepee bisikletiyle dolaşırken tek tek arkadaşları ile karşılaşır. Yalnız bu karşılaşmalar muzipliklerle doludur. Pepee, önce çamaşır asmakta olan arkadaşı Zulu'ya çarpar, sonra kulübesinde uyuyan köpek Köpüş'ü uyandırır ve en son bahçesinde çiçeklerini sulamakta olan Şila'ya çarpacakken Kaliş'in çizdiği kaydırak sayesinde son anda bu çarpışmadan kurtulur ve tekrar Türk bayrağının bulunduğu yere gelir. Çizgi film her bölümünde aynı başlangıç görüntüleriyle ekranlara gelmektedir.

Bir başka bölümde film, gönderde dalgalanan bir Türk bayrağı ve bu görüntünün devamında gelen Atatürk portresi ile başlar. Pepee 23 Nisan'ın anlamını ve Atatürk'ü anlatan kısa bir konuşma yapar. Pepee'nin konuşmasını Şila, Köpüş, Zulu, Kaliş, müzik kutusu, kaplumbağa, kuşlar, uğurböceği ve böcekler büyük bir coşku ve heyecanla dinlemektedir. Bu coşku ve heyecanı coşkulu alkışlarıyla gösterirler. Pepee ve arkadaşları da dâhil olmak üzere görüntülerdeki hemen her varlığın yahut onların üzerindeki rengi Türk bayrağının rengi ile uyumlu olarak kırmızı-beyazdır. Fonda Türk bayrakları ile süslü bir alan ve Atatürk'ün çiçeklerle süslenmiş bir portresi bulunmaktadır. Atatürk, fotoğrafından Pepee ve arkadaşlarına gülümseyerek göz kırpar. Hemen akabinde konfetiler dökülür ve Pepee herkesin "23 Nisan Çocuk Bayramını" kutlar. Film, Pepee'nin konuşma yaptığı kürsüde asılı olan "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımız Kutlu Olsun" ibaresi ile son bulmaktadır.⁷

Çizgi filmin ilk bölümlerinde Pepee'nin hayvanlarla ve arkadaşlarıyla olan maceraları anlatılmaktadır. Ancak Pepee izleyiciler tarafından sevmeye ve izleyici kitlesini genişletmeye başlayınca olsa gerek Pepee'nin yeni bölümlerinde biraz daha büyümüş bir Pepee ve onun anne, baba, kız kardeş, nine ve dedesinden oluşan ailesi ile evi karşımıza çıkar (resim 4). Yeni bölümlerinde Pepee'nin maceralarına aile bireyleriyle yaşadıkları da eklenir.

3.3.Pepee ve Aktarılan Kültürel Kodlarımız

Pepee'nin asıl amacı 3/4-9 yaş grubuna dâhil olan çocuklara okul öncesi eğitimi vermektir. Ancak kanaatimizce Pepee'nin izleyicilerine öğrettiği, onlardan daha önemli olan kültürel kodlar vardır. Zira günümüz çocuklarının pek çoğu okul öncesi eğitimini çeşitli eğitim kurumlarından alma imkânına sahipken gelenek-görenek, müzik, giyim-kuşam, yeme-içme vb. alanlara ait kültürel kodlarını daha ziyade aile ve toplum içerisinde öğrenebilmektedir. Ailenin ya da toplumun konunun önemine dair farkındalık düzeyi yüksek değilse ya da çocuk için farklı kültürel çevrelere yönelik uyarıcılar fazlaysa kod

⁷ Çizgi filmin bu bölümünü izlemek için "<http://www.pepeeizle.net/file2.php?f=12>" (10. 12. 2012) adresine başvurulabilir.

aktarımı gerektiği gibi yahut istendik biçimde gerçekleşmemektedir. Bu nedenle çocuklara için yapılan hemen her türlü etkinlik, üretim, bilgilendirme gibi durumlarda yukarıda zikrettiğimiz çeşitli alanlara yönelik kültür aktarımı göz ardı edilmemelidir. Sözünü ettiğimiz hususlar dikkate alındığında Pepee’de karşılaştığımız kültürel kodları şu başlıklar altında incelememiz mümkündür:

3.3.1.Aile

Pepee’nin ailesi ilk etapta anne, baba ve iki çocuktan oluşan bir çekirdek ailedir. Günümüz çocuklarının pek de yabancı olmayan bir durum Pepee’nin de başındadır; babanın yanı sıra anne de çalışmaktadır. Bu nedenle Pepee ve kardeşi Bebe’ye nene ve dedesi bakmaktadır. Böylece Pepee’de çekirdek aile kavramı, yerini geniş aileye bırakmaktadır. Pepee’de anne, baba ve kardeşin yanı sıra dede ve nenenin de bulunması, Pepee’yi izleyen çocukların zihnindeki aile kavramını “aile= anne, baba ve çocuklar” algısından “aile=anne, baba, çocuklar -kardeş, ağabey- dede ve nene” algısına dönüştürecektir. Türk kültüründe ailenin ne kadar önemli olduğu ve aile kavramının da daha çok “geniş aile” ile özdeşleştirildiği aşikârdır. En azından yakın bir zamana kadar durumun varlığını, sözünü ettiğimiz şekilde sürdürdüğünü söyleyebiliriz. Elektronik kültür ortamı araçlarının -televizyon, bilgisayar vb.- hayatımızda daha fazla yer almaya başlamasıyla değişme gösteren bu algı, televizyon dizileri ile de yeniden eski şekline döndürülmeye çalışılmaktadır⁸. Bu algının Pepee ve benzeri çizgi filmler aracılığıyla çok küçük yaşlardan itibaren çocuklara verilmesi, Türk kültüründe ailenin ne olduğunu ve aileye verilen değeri bilen bireylerin yetişmesine zemin hazırlayabilir. Söz konusu durum, toplumun en küçük yapı taşı olan aile kurumunun önemi ve değerinin bilinmesi aynı zamanda korunması için atılabilecek küçük bir adım olarak da görülebilir.

3.3.2.Dil

Pepee, babasının annesine İngilizce grandmother sözcüğünün Türkçe karşılığı olan *büyükanne* yerine, Anadolu’da söylendiği gibi *nene*; babasının babasına ise yine İngilizce *grandfather*ın Türkçe karşılığı *büyükbaba*⁹ yerine

⁸ Uydu aracılığıyla yayın yapan bazı televizyon kanallarında “geniş aile” yapısına uygun diziler yer almaktadır. Geniş Aile, Papatyam adlı dizilerde olduğu gibi aile, anne, baba, çocuklar, dede ve babaanneden oluşmaktadır. Bazen aileye teyze, hala, amca, dayı, yeğen, yenge veya eniştenin de dâhil olduğu görülmektedir. Âlemin Kıralları -dizideki kullanımı kral değil *kıral* şeklindedir-, Yerden Yüksek gibi bazı dizilerde ise dede, vefat ettiği için “geniş aile”de yer almamaktadır.

⁹ Anadolu’da zaman zaman *büyükbaba* sözcüğünün özellikle babanın babası için onu, annenin babasından ayırmak adına kullanıldığına rastlamak mümkündür. Söz konusu kullanım karşımıza daha ziyade hem annesinin hem de babasının babası hayatta olanlar ya da babasının dedesi gibi birkaç kuşak bir arada bulunanlar tarafından tercih edilmektedir. Hakeza

dede der. Bebe, Pepee'ye Batı kültüründe olduğu ve pek çok çizgi filmde karşımıza çıktığı gibi ismi ile değil, *abi* diye hitap eder. Babası oğluna alışıktır olunan bir şekilde, "Koçum!"; nenesi ise "Kerata!" diye seslenir, uyanınca *günaydın* demek gerektiğini öğretir. Anne küçük kızını konuşmaya teşvik etmek için onunla, "Ne güzel konuşuyorsun, dilli bebek seni!" şeklinde konuşur. Pepee, Bebe kendisini şaşırtınca ona, "Allah seni Bebeee!" diyerek seslenir. Bebe, yürümek için attığı ilk adımlarında anne, baba, nene ve dedesi tarafından teşvik edilir. Aile bireyleri Bebe'yi yürümeye yöreklendirmek için etrafında daire oluşturarak "Aferin, Maşallah!" vb. teşvik ve koruma sözcükleriyle motive etmeye çalışır. Pepee, ailesinin bu davranışı karşısında şaşırsa da, ilk defa gerçekleşen ve devamının gelmesi arzulanan bir durumla -zira aile bireylerinin davranışları, sevinç ve coşkuları bu arzuyu göstermektedir- karşılaştığında nasıl davranması gerektiği hakkında yeni bir bilgi edinir; yani yeni bir kültürel kod Pepee'ye ve elbette Pepee'yle birlikte onu izleyen küçük hayranlarına da yüklenmiş olur.

3.3.3.Kıyafet ve Aksesuarlar

Halkın genelinde erkek çocuklar için mavi, kız çocukları içinse pembe ve kırmızı, giyilecek giysilerin rengi olarak kabul edilmektedir. Söz konusu algının Pepee'de de karşımıza çıktığını görmek mümkündür. Pepee'nin günlük kıyafetinin rengi daima mavi, Şila'nın pembe, Bebe'nin ise kırmızı veya pembedir. Pepee sürekli pantolon, Şila ise elbise/etek ile karşımıza çıkmaktadır. Anne bir etek ve üzerine bir bluz; baba ise pantolon, gömlek giymekte ve kravat takmakta yani günlük yaşamda sıkça kullanılan kıyafetlerle karşımıza çıkmaktadır. Dede bıyığı ve yeleği ile alışık olunan bir '*tonton dede*'; nene ise başörtüsü, gözlüğü, elbisesi ve elbisesinin içine giydiği fanila ile '*tonton teyze*' algısını yansıtmaktadır. Nene pazara çıktığında elinde pazar arabası taşımaktadır.

Günlük giysilerin yanı sıra Pepee, oyun oynarken oyuna uygun kıyafetler giymektedir. "Doktorculuk"ta doktor, "yarışçılık"ta yarışçı, "aşçılık"ta aşçı vb. giysisi ile görünür. Pepee, halk dansı öğrendiği ve oynadığı esnada o dansın özel kıyafeti ile ekrana çıkmaktadır; horonda bir "Karadeniz uşağı", zeybekte bir efe olmakta; halay çekerken halay, hüdayda¹⁰ oynarken ise oyunun yöresel kıyafetlerini üzerine geçirmektedir. Dolayısıyla Pepee'yi izleyenler özelde

büyükanne sözcüğünün de kimi zaman *büyükana* şeklinde yukarıdakine benzer durumlarda kullanıldığı görülebilir.

¹⁰ Ankara misketi olarak da bilinen söz konusu türkü çizgi filmin ilgili bölümünde "Pepee'nin Hüdaydası" başlığıyla verilmekte ve türkü sözleri içerisinde de "hüdayda" sözcüğü kullanılmaktadır. Ancak türkünün "fidayda" şeklinde bilindiğine ve "hüdayda" sözcüğü yerine "fidayda"nın kullanıldığına da rastlamak mümkündür.

onunla, genelde ise bütün Pepee izleyicileri ve Pepee'nin yaşadığı kültürel coğrafyadakilerle ortak bir giysi kültürünü de paylaşmaktadır.

3.3.4.Yemekler

Pepee, karnı acıktığı zaman Türk mutfaklarında sıkça pişirilen yemekleri yemektir. tahin pekmezli ekmek, yumurta, bal, süt Pepee'nin kahvaltı yiyecekleridir. Yabancı çizgi filmlerdeki gibi kahvaltıda mısır gevreği, sufle vb. yiyecekler sofrada bulunmaz. Pepee kuru fasulye, turşu, köfte, yoğurt, gözleme (patatesli, kıymalı), makarna, çoban salata vb. Türk mutfaklarında sıkça pişirilen yemekleri sevmektedir. Pepee, Şila ile kokuları bulma oyunu oynarken oyun araç-gereçleri olarak Anadolu coğrafyasında sıkça bulunan domates, salatalık, elma, reyhan vb. meyve, sebze ve bitkileri kullanır. Pepee, sadece yemekleri sevdiğini söylemekle ve onları tüketmekle kalmaz, zaman zaman onların bağlamına ilişkin bilgiler de verir. Mesela kısır görünce bu yiyeceğin annesi tarafından misafirlere ikram edildiğini belirtir. Bütün bunlar Pepee izleyicileri arasında paylaşılan bir yemek kültürünün temellerini atar. Çocuğun aynı yiyecekleri tüketmesine ve sevmesine aracı olur.

3.3.5.Halk Oyunları

Pepee halk oyunlarına oldukça meraklı ve bunları oynamayı çok seven bir çocuktur. Pepee ve arkadaşları zaman zaman karşımıza horon teperken, halay çekerken, zeybek ve Trakya karşılaşması oynarken (resim 5, 7, 8 ve 9); davul ve zurna çalarken çıkar (resim 6 ve 9). Pepee'nin en sevdiği türkü "Hanım Ey", dedesinin en sevdiği halk oyunu Trakya karşılaşması, babasınıninki horondur. Çocukların çizgi film karakterleri ile kendilerini ne kadar özdeşleştirdikleri ve onları taklide ne kadar yatkın oldukları düşünüldüğünde Pepee izleyicilerinin Pepee'nin sevdiği söz konusu halk oyunlarını sevmesi ve oynaması beklenir. Böylece yaşadıkları coğrafyadaki kültüre aşına olmaları ve onu benimsemeleri sağlanır.

3.3.6.Çocuk Oyunları

Pepee, kendi yaş grubu çocuklarında olduğu gibi günlük hayattaki hemen her şeyden bir oyun çıkarmaktadır. Renkleri, bir renk grubundaki nesnelere toplama oyunu; sayıları, aynı renkten nesnelere bir araya getirme oyunu vb. ile öğrenmektedir. Zamanının pek çoğunu oynadığı oyunlarla geçirmektedir. Oyunun çocuğun gelişimi için ne kadar önemli olduğu çocuk oyun ve oyuncakları üzerine yapılan çalışmalarda sıklıkla dile getirilmektedir. Pepee'nin yapımcıları söz konusu gerçeği göz ardı etmemişlerdir. Ancak bu durumun gerçekleştirilmesi için Pepee'ye seçilen oyunlar, Türkiye'de yaşayan hemen her çocuğun bildiği, aşına olduğu türdendir. Pepee, Şila ile beraber saklambaç,

doktorculuk, evcilik, ip atlama gibi oyunlar oynamaktadır. Pepee ve Şila evcilik oynarken Şila beşik sallar ve çok bilindik bir ninni ile bebeğini uyutmaya çalışır. Pepee, taktığı bıyık ile baba rolüne bürünür; hanımından kendisine hizmet etmesini ister. Pepee'nin Türk çocuklarınca bilinen ve oynanan oyunları seçmesi, gerek Pepee izleyici çocuklar arasında gerekse bunları bilen büyüklerle söz konusu çocuklar arasında ortak bir kültür oluşmaktadır. Günümüzde unutulmaya yüz tutan Türk çocuk oyunlarının Pepee ile çocuklara aktarılması hem söz konusu oyunların yaşatılması hem de “dünün çocukları” olan büyüklerle bugünün çocukları yani dünkü nesille bugünkü nesil arasındaki bağı korumaya yarayacak bir araç olarak kullanılabilir.

3.3.7. İnanç

Pepee'de inanç unsuru olarak karşımıza çıkan öğelerin sayısı pek fazla değildir. Buna rağmen çizgi film içerisine yerleştirilen birkaç inanç unsuru kendisini belirgin bir şekilde göstermektedir. Örneğin, Pepee, göğüs kısmında bulunan pantolon cebinde, her zaman bir nazar boncuğu taşımaktadır. Nazara karşı önemli bir koruyucu olduğuna inanılan nazar boncuğu motifi Pepee'yi kem gözlerden korumak isteyen yapımcılar tarafından, gerek bu inanın kendilerindeki yansımaları gösterme gerekse Pepee'nin “küçük izleyicileri”ne nazar boncuğu ile nazardan korunma olgusunu anlatma düşüncesiyle kullandıklarını akla getirmektedir. Söz konusu örnekten hareketle Pepee'den halkın inanç dünyasını yansıtan unsurları genç kuşaklara aktarmak için de istifade edilebileceğini söyleyebiliriz.

3.3.8. Müzik

Pepee bakkaldan ekmek getirir, dedesi ve ninesiyle oyunlar oynar, ara sıra küçük kız kardeşine bakar; büyük-küçük, aşağı-yukarı, alçak-yüksek gibi kavramları; yardımlaşma, paylaşma, arkadaşlık gibi duyguları; renkleri, sayıları, hayvanların isimlerini vb. bazen şarkılar söyleyerek bazen resimlerle bazen de oyunlar oynayarak Şuşu'dan öğrenir. Şuşu, Pepee'ye öğretmek istediklerinde şarkıları ve müziği sıklıkla yardımcı bir araç olarak kullanır. Pepee de müzik eşliğinde, şarkılarla öğrenmekten çok keyif almaktadır. Ancak Pepee'nin şarkı repertuarı, sadece sözünü ettiğimiz kavramları öğrendiği şarkılarla sınırlı değildir. Pepee halk danslarını da dansa özgü müzikler eşliğinde gerçekleştirir. Pepee ile Şila Zulu'nun doğum gününde davul çalıp, zurna üfler. Horon teperken dede kemeçe çalmaktadır.

Pepee, sadece halk müziğine ilgi duymaz, Anadolu coğrafyasının özelliklerini öğrenmek için halk arasında hemen herkesin bildiği bazı şarkılardan istifade eder. Ilgaz Dağını, “Ilgaz Anadolu'nun Sen Yüce Bir Dağın” şarkısı ile öğrenmesi bunun bir örneğidir.

3.3.9. Milli Hassasiyetler

Milli hassasiyetler denildiğinde ilk akla gelen, bayrak ve devlet olgusu olsa gerektir. Zira bu iki unsur bağımsızlığın/özgürlüğün ve ulus olmanın sembolüdür. Söz konusu unsurların Pepee’de sıklıkla kullanıldığına rastlamaktayız. Pepee ve ailesi Türk olduklarını pek çok açıdan hissettirirler. Pepee’nin açılış müziğinde her zaman Türk bayrağının yer aldığı görülür. Ayrıca Pepee çeşitli bölümlerde elinde ya da bisikletinde Türk bayrağı taşır ya da izleyici karşısına kimi zaman elinde Türk bayrağı ile çıkar (resim 3). Bu görüntünün, çocuklarda bayrağın benimsenmesini kolaylaştırıcı bir etki yaptığını, millet ve bayrak bilincini oluşturduğunu söylemek sanırız yanlış olmaz. Bir millet için bayrağa verilen değer ve yüklenen anlamın kavranabilmesi/kabul edilebilmesi için bayrak sevgisinin bireylere küçük yaşta işlenmesi oldukça önemlidir. Pepee ile konuyla ilgili doğru bir adım atıldığını söyleyebiliriz. Pepee’nin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için hazırlanan bölümünde Pepee, günün anlam ve önemini kısa cümlelerle ifade eder. Böylesi bir durum da milli hassasiyetlerin çocuklara aktarılmasında kolaylaştırıcı bir rol üstlenmektedir.

4. Sonuç

Pepee ve arkadaşlarının resimlerinin çocuklar için tasarlanan kıyafetlerde kullanılması, oyuncaklarının üretilerek satışa sunulması, Pepee adlı bir çocuk dergisinin çıkarılması, Pepee çizgi film karakterlerinin kırtasiye malzemelerinden çocuk eşyalarına pek çok nesnede yer alması vb. Pepee’nin çocuklar tarafından sevildiğini ve benimsendiğini gösteren delillerdir. Zira Pepee sevilmemiş ve ilgi çekmemiş olsaydı sözünü ettiğimiz ekonomik kazanç araçlarında Pepee çizgi film karakterlerinin figürü kullanılmazdı. Yine internet ortamında, video paylaşım sitelerinde Pepee’nin halay çektiği görüntülerinin Türkiye’nin farklı illerinden halay türküleri ile yayınlanması da bu deliller içerisinde zikredilebilir.¹¹ Verdiğimiz bu bilgilerden sonra akıllara şöyle bir soru gelebilir: “Söz konusu sevgi ve ilginin kültür ile alakası var mıdır, varsa nedir?” Bir çizgi film karakterinin benimsenmesi beraberinde, izleyici kitlesine sunduklarının kabul edilmesi ve uygulamaya geçirilmesini de akla getirmektedir. Yapılan çalışmalar, çocukların kendilerini sevdikleri çizgi film karakterleriyle özdeşleştirdiklerini ve zihinlerini çizgi filmde sunulanlarla şekillendirdiklerini ortaya koymaktadır¹². Çocukların bazı çizgi filmlerle ilgili

¹¹ Pepee’nin halay görüntülerinin Erzurum türküsü ile yayınlandığı bir video için “http://www.youtube.com/watch?v=dJxvZl2a0_c&feature=related” (10. 12. 2012) adresine bakılabilir.

¹² Konuyla ilgili detaylı bilgi edinmek için Fethi Kaba (1992), Bahar Muratoğlu (2009), Uğur Atan (1995), Ezgi Aşçı (2006), İlkay Alan (2009), Maryam Eskandari (2007), Şule Kılıcı

oyun tekerlemeleri üretmeleri, oyunlarının adını çizgi filmlerden esinlenerek oluşturmaları vb. durumlar da sözünü ettiğimiz etkilenmenin bir yansıması olsa gerektir.¹³ Pepee'yi seven çocuklar, onun yediklerini yemekten, giydiklerini giymekten, yaptıklarını yapmaktan vb. kaçınmayacaklardır. Dolayısıyla Pepee'yi izleyen çocukların Pepee gibi kuru fasulyeden hoşlanması, "Hanım Ey" türküsünü çok sevmesi, halay çekmek, horon tepmek istemesi vb. onlardan beklenen davranışlar arasındadır.

SOKÜM'ün korunması ve aktarılması amacıyla Pepee karakterinden istifade edilebilir. Söz konusu amaç çerçevesinde, çalışan annenin yapamadığı kültür taşıyıcılığı, çizgi film vasıtasıyla bir nebze de olsun gerçekleştirilebilir. Bu amaç çerçevesinde örneğin, ailesi Pepee'yle birlikte yeni doğmuş bir bebeği ziyarete gidebilir. Orada yeni doğan bebekler için anne ve bebeğe iyi dileklerin nasıl iletilmesi gerektiği, çizgi karakterlerin bu ifadeleri kullanmasıyla Pepee hayranı küçüklerin zihinlerine işlenebilir. Zengin atasözü ve deyim hazinemizden parçalar çocuklara, Pepee çizgi filminin karakterleriyle aktarılabilir. Çizgi film karakterleri, atasözleri ve deyimleri uygun yerlerde kullanarak izleyicilerini gerek onların varlığından haberdar edebilir gerek nerede ve nasıl kullanılacağını gerekse ne anlama geldiklerini aktarabilirler.

Sonuç olarak Pepee, yeterli olmamakla birlikte, çizgi filmlerden Türk kültürünü aktarım aracı olarak faydalanmanın bilincinde yapılan sistemli ilk örneklerden biridir. Söz konusu örnek, bundan sonraki çalışmalarla olması gereken/arzulanan nitelikte çizgi filmlere kapı aralamalıdır. Zira Henry A. Giroux'un da ifade ettiği gibi çizgi filmler, "toplumsal değerleri öğretme hususunda aile, okul ya da dini kurumlardan daha güçlüdür" (Akt. Muratoğlu 2009: 78). Bu güçten yeterince istifade edebilmek adına -küçük bir adım da olsa- Türk kültürüne ait kodlar taşıyan çizgi filmlerin yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

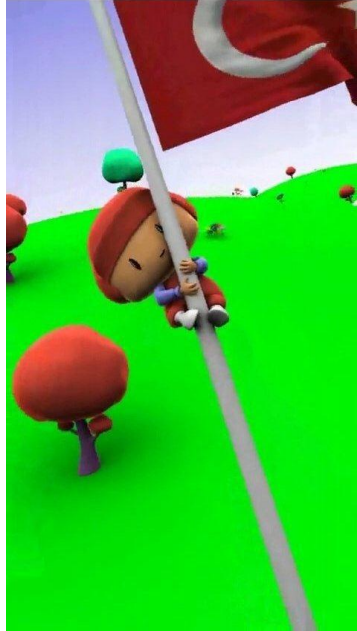
(2009)'ın çalışmalarına müracaat edilebilir. Söz konusu çalışmaların bazılarında (Kaba 1992; Muratoğlu 2009; Atan 1995) konuya anket çalışmaları ve deneysel uygulamalarla açıklık getirilmeye çalışılmaktadır.

¹³ Konu başlı başına başka bir çalışma olacağı için burada ayrıntıya girilmeyecektir. Ancak bu satırların yazarının çocukluğunda, çocukların Şeker Kız Candy adlı çizgi filmde hareketle söylediği "Şeker kız Candy Anthony ile evlendi. Bunu duyan Elisa hıçkırıktan/kalp krizinden geberdi." ve Tom ve Jerry adlı çizgi film karakterlerinin adlarının geçtiği, "Tom ve Jerry, dispenseri, verem si si si, verem do do do, verem si, verem do, ooooo pepsi" tekerlemeleri konuya örnek teşkil edecek niteliktedir.

RESİMLER

Resim 1: Pepee çizgi filminin ana karakteri Pepee
(<http://www.tvdenal.com385-pepee-figur-pelu-yastik-46-cm.html>) (10. 12. 2012)

Resim 2: Pepee, çizgi filmin jeneriğinde Türk bayrağının asılı olduğu gönderde karşımıza çıkmaktadır. (<http://www.pepeboyama.net/>) (10. 12. 2012)

Resim 3: Önden arkaya Pepee, Şila, Zulu ve Köpüş. Pepee zaman zaman karşımıza elinde Türk bayrağı ile çıkmaktadır (<http://www.beyazgazete.comhaber20111118turk-pepee-aslinda-ispanyol-pocoyo-ymus.html>) (10. 12. 2012).

Resim 4: Pepee ve ailesi. Soldan sağa Pepee, dedesi, Bebe, babası, annesi, Şila ve nenesi (<http://imageri.com/item/photos/139/GNXUK9XSW6D9/pepee-ve-ailesi>) (10. 12. 2012)

Resim 5: Pepee dedesi ile horon teperken (<http://www.resim2.compepee-resimlerikarateci-pepee.html>Tepiyor) (10. 01. 2012).

Resim 6: Pepee Şila ile halay için davul ve zurna çalarken (<http://www.pepeizle.net73Pepe-Halay-cekiyor.html>) (10. 12. 2012).

Resim 7: Pepee ve Şila halay çekerken
(http://www.dailymotion.comvideox9o7lv_asalaya-tepki-icin-kendini-yakan-er_news)
(05. 01. 2012).

Resim 8: Pepee ve Şila yöresel halk oyunları kıyafetleri ile
(<http://www.starkizoyunlari.commakyaj-oyunlarioncesi-ve-sonrasi.html>) (05. 01. 2012)

Resim 9: Pepee ve Şila, Zulu ve kardeşleriyle halk oyunu oynarken (<http://www.video-izlesen.net/dogum-gunu-pastasi-videolari-4>) (10. 12. 2012).

KAYNAKÇA

- ALAN, İlky. (2009). “Sevgi İçerikli Çizgi Filmlerin İlköğretim 5. Sınıftaki Çocukların Görsel Sanatlar Dersinde Yaptıkları Resimler Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi.
- AŞÇI, Ezgi. (2006). “Televizyondaki Çizgi ve Animasyon Karakterlerin Farklı Yerleşim Yerlerinde Yaşayan Çocukların Tüketici Davranışlarına Etkisinin İncelenmesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi.
- AŞKAROĞLU, Belgüzar. (2006). “Şiddet İçeren Çizgi Filmlerin İlköğretim Dönemi Çocukların Resimleri Üzerine Etkileri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi.
- ATAN, Uğur. (1995). “Animasyonun Kültür Aktarımındaki Yeri”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi.
- ESKANDARI, Maryam. (2007). “İran’da TV’de Yayınlanan Çizgi Filmlerin İlkokul Öğrencilerinin Eğitimine Etkisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi.
- KABA, Fethi. (1992). “Animasyonun Eğitim Amaçlı Kullanımı”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- KILCI, Şule. (2009). “Tüketim Toplumunun Bir Formu Olarak Çizgi Filmlerde Çocukluk ve Toplumsal Cinsiyet Temsilleri: Barbie, Bratz ve Winx Clup”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi.
- MURATOĞLU, Bahar. (2009). “Sosyal Sapıklığın Medyadaki Temsilinin Çizgi Filmler Üzerinden İncelenmesi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- OĞUZ, M. Ö. ve Diğerleri. (2004). **Türk Halk Edebiyatı El Kitabı**, Ankara: Grafiker Yayınları.
- OĞUZ, M. Öcal. (2009). **Somut Olmayan Kültürel Miras Nedir?**, Ankara: Geleneksel Yayıncılık.
- ÖZAKÇAOĞLU, Nilüfer. (2009). “Çizgi Filmlerin Eğitilebilir Zihinsel Engelli Öğrencilerin Resimlerine Anlatım, Biçim ve Renk Olarak Yansıması”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi.
- SEYMENOĞLU, Yasemin. (2009). “Televizyon Reklamlarında İknanın Belirleyicileri ‘Animasyon Karakter Kullanımının Tüketicilerin İkna Sürecine Etkisinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma””, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi.
- TEZCAN, Gülçin. (1990). “Animasyon Üretim Tekniklerinin Deneysel Analizi Üzerine Bir Araştırma”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- YAPICIOĞLU, Gizem. (2010). “Bir Popüler Kültür Ürünü Olarak Animasyon Sinema: Kayıp Balık Nemo, Buz Devri, Wall-E”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi.
- http://haber.rotahaber.com/annesi-pepeenin-bilinmeyenlerini-anlatti_277156.html (12. 12. 2012).
- <http://imageri.com/item/photos/139/GNXUK9XSW6D9/pepee-ve-ailesi> (10. 12. 2012).
- <http://www.beyazgazete.comhaber20111118turk-pepee-aslinda-istryol-pocoyo-yumus.html> (10. 12. 2012).

http://www.dailymotion.com/video/x9o7lv_asalaya-tepki-icin-kendini-yakan-er_news
(05. 01. 2012).

<http://www.pepeboyama.net/> (10. 12. 2012).

<http://www.pepee.com.tr/main.php?sayfaAdi=benPepee> (01. 01. 2012).

<http://www.pepeeizle.net/file2.php?f=12> (10. 12. 2012).

<http://www.pepezile.net/73Pepe-Halay-cekiyor.html> (10. 12. 2012).

<http://www.resim2.com/pepee-resimler/ikarateci-pepee.html> Tepiyor (10. 01. 2012).

<http://www.starkizoyunlari.com/makyaj-oyunlarioncesi-ve-sonrasi.html> (05. 01. 2012).

<http://www.tvdenal.com/385-pepee-figur-pelu-yastik-46-cm.html> (10. 12. 2012).

<http://www.video-izlesen.net/dogum-gunu-pastasi-videolari-4> (10. 12. 2012).

<http://www.youtube.com/watch?v=54BYgty3N7c> (01. 01. 2012).

http://www.youtube.com/watch?v=dJxvZl2a0_c&feature=related (10. 12. 2012).